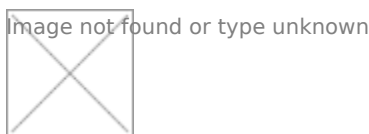

Жер есабы ҳәм мәмлекетлик кадастрларды жүргизиў системасын түп-тийкарынан жетилистириў илажлары ҳаққында

Жер есабы ҳәм мәмлекетлик кадастрларды жүргизиў системасын түп-тийкарынан жетилистириў илажлары ҳаққында

Өзбекстан Республикасы Президентиниң

п ә р м а н ы

Жер улыўма миллий байлық, Өзбекстан халқының турмысы, искерлиги ҳәм абаданлығының тийкары, ең әҳмийетли тәбийғый ресурс болып есапланады. Сонлықтан, жерлерден ақылға уғрас, нәтийжели ҳәм белгиленген мақсетте пайдаланыўды тәмийинлеў, жерлерди қорғаў, жер менен тығыз байланысқан Мәмлекетлик кадастрлардың бирден-бир системасын толық жүргизиў мәмлекеттиң ең әҳмийетли ўазыйпаларының бири.

Экономикалық тараўдағы кең көлемли өзгерислер жер ҳәм оған байланыслы ресурслардың анық есабын жүргизиў, олардан ақылға уғрас пайдаланыў системасын буннан былай да жетилистириўди талап етпекте.

Атап айтқанда, жерлерди ажыратыў, олардың есабын жүргизиў, аўыл хожалығы егинлерин жайластырыў, жерди қадағалаўды әмелге асырыў ўазыйпаларының бир уйымда жыйналғанлығы, жер участкалары, объект ҳәм имаратларға (кейинги орынларда-көшпес мүлк) кадастр хўжжети топламын дизимнен өткерийши уйымның өзи тәрәпинен таярланыўы тараўда мәплердиң соқлығысыўын жүзеге келтирмекте.

Жер есабы ҳам мәмлекетлик кадастрларды жүргизиў системасын түп-тийкарынан жетилистириў мақсетинде:

1. 1. Өзбекстан Республикасы Жер ресурслары, геодезия, картография ҳам мәмлекетлик кадастр бойынша мәмлекетлик комитетиниң аўыл хожалығы жерлери ҳам егинлерин мониторинг етиў, аўыл хожалығы егинлерин жайластырыў, аўыл хожалығы жерлерин қорғаў бойынша мәмлекетлик қадағалаўды әмелге асырыў, топырақ бонитировкасын өткерий, аўыл хожалығы жерлериниң нормативлик баҳасын анықлаў, топырақ өнимдарлығын арттырыў, топырақтаныўшылық, геоботаника бойынша изертлеўлерди әмелге асырыўға байланыслы ўазыйпалары, функциялары және ўәкилликлери Аўыл хожалығы министрлигине өткерилсин.

Аўыл хожалығына мөлшерленбеген жерлердиң қурамындағы өзгерислерди өз ўақтында анықлаў, унамсыз процесслердиң алдын алыў ҳам ақыбетлерин сапластырыў мақсетинде олардың мониторингин өткерий Өзбекстан Республикасында қоршаған тәбийғый орталықтың мәмлекетлик мониторинги шеңберинде әмелге асырылатуғыны белгиленсин.

2. 2. Өзбекстан Республикасы Жер ресурслары, геодезия, картография ҳам мәмлекетлик кадастр бойынша мәмлекетлик комитети негизинде Өзбекстан Республикасы Мәмлекетлик салық комитети жанындағы Кадастр агентлиги (кейинги орынларда – Кадастр агентлиги) шөлкемлестирилсин.

3. 3. Төмендегилер Кадастр агентлигиниң тийкарғы ўазыйпалары ҳам жумыс бағдарлары етип белгиленсин:

а) көшпес мүлкке болған ҳуқықларды мәмлекетлик дизимнен өткерий тараўында:

көшпес мүлкке болған ҳуқықларды мәмлекетлик дизимнен өткерий тараўында бирден-бир мәмлекетлик сиясаттың әмелге асырылыўын тәмийинлеў;

көшпес мүлкке болған ҳуқықларды мәмлекетлик дизимнен өткерий;

мәмлекетлик жер кадастры, объектлер ҳам имаратлар мәмлекетлик кадастрын жүргизиў;

көшпес мүлкке болған ҳуқықлардың мәмлекетлик дизимнен өткерилиўин

тәмийинлеўге хәм жер участкаларының өзбасымшалық пенен ийелеп алыныўына жол қоймаўына қаратылған нәтийжели жер қадағалаўын әмелге асырыў;

б) геодезия хәм картография тараўында:

геодезия хәм картография тараўында бирден-бир мәмлекетлик сиясаттың әмелге асырылыўын тәмийинлеў;

аэрокосмослық сүүретке алыў, топография-геодезия, картографияға байланыслы изленислер және изертлеўлерди, жерлерди аралықтан зондлаў, геодинамикалық изертлеўлердиң мағлыўматлары хәм материалларынан пайдаланған ҳалда картографиялық мониторингди әмелге асырыў;

мәмлекетлик картография-геодезия кадастрын жүргизиў;

мәмлекетлик геодезиялық қадағалаўды әмелге асырыў;

в) мәмлекетлик кадастрларды жүргизиў тараўында:

мәмлекетлик кадастрларды жүргизиў тараўында бирден-бир мәмлекетлик сиясаттың әмелге асырылыўын тәмийинлеў;

мәмлекетлик басқарыў уйымлары хәм жергиликли мәмлекетлик хәкимият уйымларының мәмлекетлик кадастрларын жүргизиў тараўындағы жұмысын муўапықластырыў;

Мәмлекетлик кадастрлардың бирден-бир системасын жүргизиў, аймақлар мәмлекетлик кадастрының нәтийжели жүргизилиўин тәмийинлеў;

мәмлекетлик кадастрларды жүргизиў тәртиплерине әмел етилиўин тәмийинлеўге қаратылған нәтийжели кадастр қадағалаўын әмелге асырыў;

г) көшпес мүлкке болған хуқықларды мәмлекетлик дизимнен өткерий, геодезия, картография хәм мәмлекетлик кадастрларды жүргизиў тараўында халықаралық бирге ислесиўди кеңейтиў;

д) көшпес мүлкке болған хуқықларды мәмлекетлик дизимнен өткерий, геодезия, картография хәм мәмлекетлик кадастрларды жүргизиў тараўында кадрларды қайта таярлаў хәм олардың қәнигелигин арттырыўды тәмийинлеў.

4. 4. Төмендегилер:

көшпес мүлкке болған хуқықлардың, соның ишинде, жер участкасына болған мүлк хуқықы, ийелик етиў, пайдаланыў хәм ижараға алыў хуқықының жүзеге келиўи, өзгериўи, басқа пуқараға өтиўи, шеклениўи хәм бийкарланыўи тек ғана мәмлекетлик дизимнен өткерилгеннен кейин күшке киретуғыны;

көшпес мүлкке болған хуқықты дизимнен өткерий ушын өз ўақтында мүрәжат етпеў айыпкер пуқараларға хәкимшилик жуўапкершиликтиң белгиленгенлиги;

көшпес мүлктиң түри, сыпатламасы, көлеми, баҳасы хәм басқа да көрсеткишлерин анықлаў мақсетинде оның кадастр хўжжети топламының таярланатуғыны мағлыўмат ушын қабыл етилсин.

5. 5. Сондай тәртип орнатылсын, оған муўапық:

резервте турған хәм жаңадан ажыратылып атырған жер участкаларына кадастр хўжжети топламы аўыл хожалғына мөлшерленген жерлерде – район (Қувасай қаласы) аўыл хожалғы бөлиминиң, аўыл хожалғына мөлшерленбеген жерлерде – район (қала) қурылыс бөлиминиң мүрәжатына муўапық район (қала) хәкимлигиниң буйыртпасына тийкарланып таярланады, бул қәрежетлер жер участкасына болған хуқықты мәмлекетлик дизимнен өткерий ўақтында усы жер участкасының ийеси болған пуқара тәрeпинен қапланады;

жер участкаларына болған хуқықлар усы Пәрман күшке киргенге шекем жүзеге келген, бирақ мәмлекетлик дизимнен өткерилмеген болса, оларға кадастр хўжжети топламын таярлаў және көшпес мүлкке болған хуқықты мәмлекетлик дизимнен өткерий хуқық ийелериниң буйыртпаларына тийкарланып олардың қаржылары есабынан әмелге асырылады;

мәмлекетлик уйымлар ҳам шөлкемлер, хожалық басқарыу уйымлары, соның ишинде, тоғай хожалықлары, суу хожалығы шөлкемлери, қорғалатуғын тәбийғый аймақлар, социаллық мәкемелерге берилген жер участкаларына кадастр хұжжети топламын таярлау және көшпес мүлке болған хұқықты мәмлекетлик дизимнен өткерюу баланста сақлаушылардың буйыртпаларына тийкарланып ҳам олардың қаржылары есабынан әмелге асырылады;

кадастр хұжжети топламы Кадастр агентлиги тәрепинен аттестациядан өткерилген кадастр инженерлер және Кадастр агентлиги системасындағы шөлкемлер тәрепинен шәртнама тийкарында таярланады;

2020-жыл 1-октябрьден баслап жер участкаларына болған хұқықлардың жүзеге келиуи, өзгериуи, басқа пуқараға өтиуи, шеклениуи ҳам бийкарланыуын нәзерде тутыушы қарарлар, аукцион ҳам таңлау билдириулер, нотариал тастыйықланған келисимлер және басқа да хұжжетлер Өзбекстан Республикасы Миллий географиялық мәлимлеме системасында (кейинги орынларда – Миллий геомәлимлеме системасы) мәмлекетлик дизимнен өткерилгеннен кейин күшке киреди;

мәмлекетлик жер кадастры, объектлер ҳам имаратлар мәмлекетлик кадастрын жүргизиу көшпес мүлке болған хұқықларды мәмлекетлик дизимнен өткерюу арқалы жыйналған мағлыұматлар тийкарында әмелге асырылады.

6. 6. 2021-жыл 1-январьдан баслап:

жер түри, контуры, шегарасы ҳам хұқықый ийелери хаққындағы барлық мағлыұматлар Кадастр агентлигиниң онлайн геопорталына (кейинги орынларда – онлайн геопортал) киргизилетуғыны;

онлайн геопортал Миллий геомәлимлеме системасына интеграцияланатуғыны;

жер балансы ҳам оның есабы, район (қала) жер кадастырының дәптери тек ғана Миллий мәлимлеме системасында жүргизилетуғыны;

Мәмлекетлик кадастрлар бирден-бир системасы миллий геомәлимлеме системасында қәлиплестирилетуғыны;

тийисли мәмлекетлик кадастрлардың мағлыұматлары Миллий геомәлимлеме

системасына тек ғана телекоммуникация тармақлары арқалы тиккелей берилип барылатуғыны белгиленсин.

7. 7. Кадастр агентлиги:

а) еки ай мүддетте Министрлер Кабинетине:

жер участкаларына болған хуқықларды мәмлекетлик дизимнен өткермеў, жер участкаларын өз басымшалық пенен ийелеп алыў және мәмлекетлик кадастрларды жүргизиў тәртибин бузыў менен байланыслы хәкимшилик хуқықбузарлықлар ҳаққындағы жумыслар тек ғана Кадастр агентлиги уйымлары тәрэпинен көрип шығылыўын нәзерде тутыўшы нызам жойбарын;

көшпес мүлк объектлериниң мәмлекетлик кадастр тараўында мәмлекетлик хызметлердиң баҳаларын қайта көрип шығыў, соның ишинде, аўыл хожалығына мөлшерленген жер участкаларына болған хуқықларды мәмлекетлик дизимнен өткериў ушын өндирилетуғын жыйымды азайтыў бойынша хукимет қарарының жойбарын киргизсин;

б) 2020-жыл 1-ноябрьге шекем онлайн геопорталды сынақ түринде иске қоссын;

в) 2020-жыл 1-декабрьге шекем барлық аўыл хожалығы карталарының онлайн геопорталға киргизилиўин және оның Миллий мәлимлеме системасына интеграцияласыўын тәмийинлесин;

г) 2021-жыл 1-январьдан баслап онлайн геопорталды толық иске қоссын.

8. 8. Қарақалпақстан Республикасы Министрлер Кеңеси, ўәлаятлар хәм Ташкент қаласы хәкликлерини Мәмлекетлик салық комитети, Аўыл хожалығы министрлиги хәм Қурылыс министрлиги менен бирге жер участкаларын ажыратыў ҳаққындағы қарарлар, аукцион хәм таңлаў протоколлары және жер участкаларына болған хуқықлардың жүзеге келиўи, өзгериўи хәм бийкарланыўына тийкар болған басқа хужетлердиң 2021-жыл жуўмағына шекем Миллий геомәлимлеме системасында толық мәмлекетлик дизимнен өткерилиўин тәмийинлесин.

9. 9. Аўыл хожалығы жерлериниң нормативлик баҳасын анықлаў хәм қайта баҳалаў, топырақ бонитировкасы хәм топырақ карталарының корректировкасын өткериў, суўғарылатуғын жерлерде топырақты агрохимиялық изертлеў жумысын орынлаў хәм агрохимиялық картограммалар дүзиў, топырақ (жер) мониторингин

өткериў ушын Өзбекстан Республикасының Мәмлекетлик бюджеттен нәзерде тутылатуғын қаржылар 2021-жыл 1-январьдан баслап Аўыл хожалығы министрлигине ажыратылатуғыны белгиленсин.

Аўыл хожалығы министрлиги еки ай мүддетте топырақ бонитировкасы жумысларын өткериў, аўыл хожалығы жерлериниң нормативлик баҳасын анықлаў хәм геоботаникаға байланыслы изертлеўлерди әмелге асырыўға исбилерменлик субъектлерин тартыў бойынша Министрлер Кабинетине усыныс киргизсин.

10. 10. Өзбекстан Республикасы Президентиниң 2019-жыл 17-апрельдеги «Аўыл хожалығы тараўында мәмлекетлик басқарыў системасын жетилистириў илажлары ҳаққында»ғы ПП-5708-санлы Пәрманының 1-бәнтине 1-қосымшаға муўапық қосымшалар хәм өзгерислер киргизилсин.

11. 11. Өзбекстан Республикасы Президентиниң айырым хўжжетлери 2-қосымшаға муўапық өз күшин жойытқан деп есаплансын.

12. 12. Мәмлекетлик салық комитети мәпдар министрликлер хәм уйымлар менен биргеликте Министрлер Кабинетине:

еки хәпте мүддетте Өзбекстан Республикасы Президентиниң «Өзбекстан Республикасы Мәмлекетлик салық комитети жанындағы Кадастр агентлигиниң жумысын шөлкемлестириў илажлары ҳаққында»ғы қарарының жойбарын;

еки ай мүддетте нызам хўжжетлерине усы Пәрманнан келип шығатуғын өзгерислер хәм қосымшалар ҳаққында усыныслар киргизсин.

13. 13. Усы Пәрманның орынланыўын қадағалаў Өзбекстан Республикасының Бас министри А.Н.Ариповқа жүкленсин.

Өзбекстан Республикасы

Президенти

Ш.МИРЗИЁЕВ

Ташкент қаласы,

2020-жыл 7-сентябрь